

MiG-29 z 1. PLM Warszawa
Zdjęcie: Lech Zieliński

WIELOZADANIOWY SAMOŁOT BOJOWY

DLA WOJSK LOTNICZYCH RP

POLSKIE LOBBY PRZEMYSŁOWE

Szansa na modernizację gospodarki i rozwój ekonomiczny Polski

Opinia na temat sposobu wyboru oferty

Z inicjatywy Polskiego Lobby Przemysłowego powstała społeczna komisja, która postanowiła przeanalizować uwarunkowania towarzyszące zakupowi nowoczesnego samolotu wielozadaniowego dla polskiej armii. W jej skład weszli specjaliści cywilni z przemysłu, jednostek badawczo-rozwojowych i naukowych, oraz wojskowi z różnych zainteresowanych instytucji. Niniejsze opracowanie jest wynikiem trwających kilka miesięcy prac komisji.

Wstęp

Decyzja o zakupie określonego typu wielozadaniowego samolotu nadźwiękowego dla polskich Wojsk Lotniczych będzie miała charakter strategiczny i przesądzi na kilkadziesiąt lat o kształcie naszego lotnictwa wojskowego, a także zadecyduje o losach polskiego przemysłu lotniczego i obronnego oraz jego zaplecza badawczo-rozwojowego. Może stać się niezwykle silnym impulsem dla rozwoju całej polskiej gospodarki. Stąd warunki zawarte w kontrakcie z producentem nabywanego samolotu mogą stanowić punkt wyjścia do wyczerpania strategii rozwoju wielu gałęzi przemysłu. Oczywiście będzie to możliwe pod warunkiem uwzględnienia w procesie negocjacyjnym ich potrzeb, co wiąże się z koniecznością stworzenia nowych, odpowiednich do zakresu pojawiających się problemów struktur organizacyjnych i decyzyjnych.

Przygotowywany kontrakt musi uwzględniać na równi interesy armii i gospodarki. Musi dzięki niemu zostać zachowany i wzmocniony potencjał lotniczych biur konstrukcyjnych, powinny też zostać wykorzystane istniejące już doświadczenia w realizacji programów budowy samolotów dla wojska. Być może efektem realizacji zakupu samolotu wielozadaniowego powinno stać się także opracowanie, z wykorzystaniem uzyskanych technologii, nowego samolotu poddźwiękowego, tańszego niż typ podstawowy i uzupełniającego jego możliwości operacyjne.

Uwarunkowania strategiczne podejmowania decyzji o wyposażeniu Sił Zbrojnych RP w uzbrojenie i pomocniczy sprzęt techniczny

Zmieniająca się sytuacja geopolityczna w Europie powoduje, że Polska znajduje się obecnie między integrującą się Europą Zachodnią, a zdeintegrowanym byłym Związkiem Radzieckim, na styku interesów politycznych i gospodarczych, zarówno najbliższych sąsiadów, jak i innych państw, zwłaszcza mocarstw światowych. Nasz kraj jest zatem obiektem zróżnicowanego oddziaływania politycznego, gospodarczego i militarnego. Co prawda, przeobrażenia zachodzące w Europie pozwalają z optymizmem patrzeć w przyszłość, żyć w poczuciu zmniejszającego się zagrożenia militarnego, jednak

należy mieć świadomość tego, że nie eliminują one w pełni źródeł zagrożeń. Tkwią one nie tylko w sprzecznościach ekonomicznych poszczególnych państw i wynikających z nich nierównościach w rozwoju cywilizacyjnym, ale i w sprzecznych aspiracjach oraz nadrzędnych interesach narodowych, artykułowanych w polityce międzynarodowej (czego przykładem może być problem rozszerzenia NATO i UE o państwa środkowoeuropejskie). Nie można również ignorować odżywiania ruchów nacjonalistycznych i umacniającego się fundamentalizmu islamskiego w państwach z naszego bliższego i dalszego otoczenia, które w sprzyjających dla siebie warunkach mogą rodzić różnego rodzaju realne zagrożenia o charakterze militarnym.

W tej sytuacji nadrzędnym celem władz RP musi być zagwarantowanie bezpieczeństwa narodu, prawa do życia w pokoju, suwerenności i nienaruszalności terytorium kraju. Miarą bezpieczeństwa państwa jest jego zdolność do skutecznej ochrony i obrony przed realnymi zagrożeniami, która wyraża się stosunkiem wielkości potencjału obronnego do skali potencjalnych zagrożeń.

Chodzi o przeciwdziałanie wszelkim zagrożeniom, w tym najbardziej niebezpiecznym, jakimi są zagrożenia militarne. Jednym z podstawowych warunków skutecznego działania w tej dziedzinie, obok rozsądnego zaangażowania w stosunkach międzynarodowych i sprawnie funkcjonującego systemu obrony państwa, jest dysponowanie odpowiednim, adekwatnym do prognozowanego zagrożenia, potencjałem obronnym, w tym dobrze wyszkolonymi i wyposażonymi w nowoczesne środki walki Siłami Zbrojnymi. Ma tu zastosowanie maksyma: "kto pragnie pokoju, niechaj przygotowuje się do wojny", gdyż "siły zbrojne nie są dziś przeznaczone do prowadzenia wojny, ale do zabezpieczenia przed wojną". Siły Zbrojne spełniają więc przede wszystkim funkcję odstraszania.

Polska polityka obronna musi zatem rozstrzygnąć przede wszystkim następujące główne problemy:

- wiarygodnie ocenić warunki bezpieczeństwa państwa, w tym prognozę prawdopodobnie realnych kierunków i skali potencjalnych zagrożeń militarnych,

- adekwatnie do wyników oceny warunków bezpieczeństwa państwa określić program skutecznego zapobiegania i przeciwdziałania kryzysom i zjawiskom konfliktogennym w stosunkach międzynarodowych oraz strategiczną koncepcję prowadzenia ewentualnych działań wojennych,

- stosownie do przyjętej strategii określić wielkość (siły i środki) potencjału obronnego państwa, jego skład i strukturę oraz zasady rozmieszczenia i utrzymywania go na terenie kraju,

- określić strategiczny plan realizacji przedsięwzięć w procesie dochodzenia do docelowego potencjału obronnego państwa.

Za taką procedurą przemawiają trzy argumenty:

1. Błędem jest przygotowywanie się do wojen minionych,
2. Nie można gotować się do wojny wówczas, gdy ona już wybuchła,
3. Ograniczenia budżetowe nie zwalniają decydentów od podejmowania działań na rzecz tworzenia skutecznego systemu obrony państwa, nakładają zaś obowiązek poszukiwania dróg planowego i efektywnego wykorzy-